

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

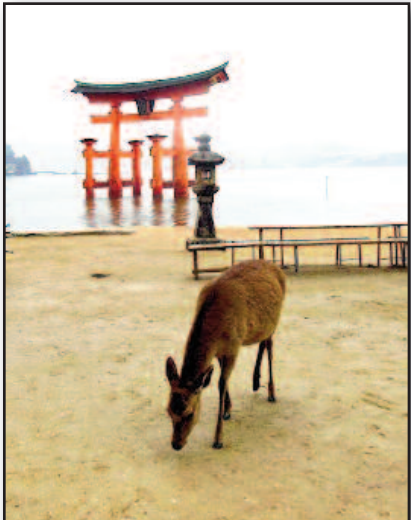
ANTRADIENIS – TUESDAY, RUGPJŪČIO – AUGUST 4, 2015 • Vol. CVI Nr. 91 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 08-03-2015

ŠIAME NUMERYJE:

Iš kelionės sugrįžus:
Japonija (2) – 8 psl.

Išgelbėta
„Lietuvos istorija“ – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Gyva istorijos atmintis stiprina Lietuvą

Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasitiko šeštadienį iš lietuvių tremties vietų Sibire sugrįžusius „Misijos Sibiras“ dalyvius ir pakvietė juos pusryčių.

Jaunimas, kuris myli Lietuvą ir brangina skaudžią jos istoriją, yra mūsų šalies stiprybė. „Misija Sibiras“ yra išskirtinis jaunimo pilietinės brandos pavyzdys, telkiantis visus Lietuvos žmones ir puoselėjantis istorinę atmintį. Kol ji gyva, tol gyvas ir mūsų pasiryžimas visomis išgalėmis ginti laisvę ir savo valstybę“, – sakė Prezidentė.

„Misija Sibiras'15“ komandai buvo patikėta ir „prezidentinė“ užduotis: šalies vadovė D. Grybauskaitė jai padovanojo tautinę juostą su užrašu „Lietuva“, kurią ekspedicijos dalyviai turėjo įteikti Tomsko srityje gyvenančiai lietuvių bendruomenei. Tą pačią dieną, po pusryčių Prezidentūroje, misijos

Šeštadienį į Vilniaus geležinkelio stotį atvyko traukinys su „Misija Sibiras'15“ dalyviais.

dalyviai vyko į Ariogalą, kur išpūdzius iš Sibiro papasakojo tremtinių, politinių kalinių ir Laisvės kovų dalyvių sąskrydžio „Su Lietuva širdy“ dalyviams. – 3 psl.

Prezidentė D. Grybauskaitė ką tik į Lietuvą sugrįžusius „Misija Sibiras“ dalyvius pakvietė pusryčių.

D. Labučio nuotraukos

Atvirukai, skelbiantys meilę Lietuvai

„Lietuvos pašto“ nuotraukos

Lietuvos paštas kartu su projektu „We love Lithuania“ visiems šalies gyventojams bei svečiams pristato 23 nuotraukų atvirukų kolekciją. Nuo rugpjūčio 3 d. net 18-oje didžiųjų šalies paštų atvirukų gali įsigyti kiekvienas norintis.

Šiuolaikinių technologijų amžiuje vis rečiau gauname ranka rašytų atvirukų, todėl džiaugiamės, galėdami prisidėti prie šio projekto ir pakviesti gyventojus savo artimiesiems išsiųsti tikrą, nuoširdų, ranka rašytą atviruką. Neabejojame, kad iš

gausios „We love Lithuania“ atvirukų kolekcijos kiekvienas išsirinks labiausiai patinkantį“, – sakė Lietuvos pašto Rinkodaros ir komunikacijos departamento vadovė Rasa Kruopaitė-Lalienė.

„We love Lithuania“ projekto kūrėjas Simonas Rudaminas atskleidė, kad sunkiausias etapas jau praeityje: „Pirmoji atvirukų serija atrinkta iš trijų pastarųjų mėnesių populiariausių nuotraukų, kurių per tą laikotarpį „We love Lithuania“ savo socialinėje paskyroje publikavo daugiau kaip tūkstantį. Sunkiausia buvo iš tokios gausybės puikių Lietuvos krašto vaizdų išsirinkti tik kiek daugiau kaip 20“. – 2 psl.

Iš tikrųjų istorija yra niekas kitas kaip tik nusikaltimų ir nelaimių sąrašas – Voltaire

Puikiai suprantu, jog ne kiekvienai svajonei lemta išsipildyti. Kai kurios svajonės taip ir liks svajonėmis. Puikiai suvokiū, jog ilgai svajoti – pavojinga. Daug rizikos, jei rožinės svajonės aklina užgožia pilką kasdienybę. Realybės jausmo praradimas dažnųsyk atneša nebepataisomų padarinių.

Ir vis dėlto šiandien noriu patirti svajojimo džiaugsmą. Juk svajoti – taip malonu. Bent trumpam gali pasijusti esąs didelis, įtakingas, nieko nebijantis...

Įsivaizduokim, pavyzdžiui, kad mūsų, lietuvių, – visai ne trys milijonai. Manykim, jog mes – keliasdešimt sykių skaitlingesnė tauta nei dabar. Skaitlingesnė nei lenkai, vokiečiai, prancūzai. Kiek bėdų atpultų čia pat, iš karto!?

Ar kas nors drįstų mums taip aršiai priekaištauti, girdi, nemokame palaikyti partneriškų santykių su oficialiaja Varšuva? Ar atsirastų tiek daug įkyriai reikalaujančių, jog į savąją abėcėlę įtrauktume mums svetimas lenkiškas raides? Ar Punske ir Seinuose gyvenantys lietuviai būtų tokie užguiti kaip šiandien?

Drįstu manyti, jog scenarijus, jei lietuvių tauta būtų bent du kartus gausesnė už dabartinius lenkus, klostytųsi visai priešinga kryptimi. Tai Lenkija būtų kaltinama, jog nemoka palaikyti partneriškų santykių su savo kaimyne Lietuva. Tai Lenkija būtų priversta aiškintis, kodėl į savo abėcėlę nenori įsileisti lietuviškų raidžių, kodėl nesudaro dar geresnių sąlygų puoselėti lietuviškumą Punsko ir Seinų lietuviams, kodėl Varšuvos centre nestato prieš polonizaciją kovojusiems lietuviams paminklų. Tikriausiai ir poetas Adomas Mickevičius būtų laikomas daugiau lietuviu nei lenku, ir Valdemaras Tomaševskis sėdėtų Vilniuje tarsi pelytė po šluota, ir Lenkijos parlamentariai mums iki žemės nuolankiai pataikautų, kad tik nesumanytume susigražinti prarastų žemių...

Žinoma, jei jau svajoji, tai svajok iki pergalingos pabaigos: ar istorikas Alfredas Bumblauskas ir žurnalistas Rimvydas Valatka laikytųsi tokios pat lietuviams nepalankios pozicijos, jei lietuvių tauta būtų bent du sykius gausesnė už lenkų tautą? Ar tik akcentai nebūtų dėliojami priešingai, nei dabar? Juk šlietis prie stipresniojo – taip patogų, taip malonų...

Jei oficiali statistika bylotų, jog mūsų – beveik 100 milijonų, tai ir Baltarusijos istorikai būtų žymiai atsargesni. Argi taip įžūliai drįstų lietuviškas pilis vadinti baltarusiškomis, o mūsų didžiuosius kunigaikščius – baltarusių kunigaikščiais? Ir Grodno miestas būtų dažniau užrašomas pagal lietuvišką nei baltarusišką skambesį, ir ginčų, kas laimėjo Žalgirio mūšį, atsirastų žymiai mažiau.

Jei mes taptume dešimtis milijonų gyventojų skaičiuojanti tauta, lengviau gintume bei lengviau apgintume savuosius interesus ir dabartinėje Kaliningrado srityje. Rusifikacija tikrai nebūtų taip žiauriai pakirtusi ten gyvenančių lietuvių.

Niekas nedrįstų užsiminti ir apie Tolminkiemio bažnyčios, kur kadaise gyveno lietuvių klasikas Donelaitis, naikinimą. Greičiausiai Čistyje Prudy šiandien būtų net grąžintas senasis Tolminkiemio pavadinimas. O ir paminklų Donelaičiui, Mažvydui, Vydūnui ir Herkui Mantui atsirastų Kaliningrade, Nemane bei Sovetske. O ir filosofo Arvydo Juozaičio knyga „Karalių miestas“, pasakojanti apie šios žemės aktualijas, būtų buvusi kur kas drąsesnė, aštresnė, ryškiau ginanti ne bendražmogiškus, o būtent lietuviškus interesus...

Niekam nebūtų kilusi mintis nurodinėti, kaip mums savo tekstuose privalu rašyti užsieniečių pa-

Lietuviška svajonė

GINTARAS VISOCKAS

vardes – autentiškai ar pagal lietuvišką skambesį. Tai užsieniečiai stengtųsi prisiderinti prie mūsų taisyklių, tradicijų. O ir mūsų lietuviškos šventės būtų labiau žinomos Vakaruose; mes patys nepultume taip masiškai mėgdžioti svetimųjų švenčių – „helovynų“, meilės dienų. Mes švęstume savas šventes ir dar savo šventes minėti ragintume aplinkinius kaimynus.

Lietuvių rašytojai ir poetai, pavyzdžiui, Donelaitis, Antanas Baranauskas, būtų laikomi pasaulinio lygio klasikais. Greta pasaulio didžiųjų – Šekspyro, Dikenso ar Balzako – atsirastų lietuviškų pavardžių. O istorinių romanų autoriaus Petro Dirgėlos romanai „Joldijos jūra“ ir „Karalystė“ šiandien būtų išversti ne tik į latvių, bet ir į anglų, prancūzų, vokiečių kalbas.

Vargu ar kas nors šiandien drįstų taip dažnai kamantinėti mus, kodėl išdrįsime Vilniuje prie vienos iš didžiausių bibliotekos sienų prikabinti atminimo lentą Jono Noreikos – generolo Vėtros garbei. Lietuviškoje spaudoje greičiausiai nerastume tiek daug Žaliojo tilto sovietinių skulptūrų gynėjų bei gerbėjų.

Režisierius Rimas Tuminas irgi tikriausiai nepultų viešai teisinti Rusijos prezidento Vladimiro Putino, jei žinotų, jog lietuvių tauta – gausi tauta, savo skaitlingumu beveik nenusileidžianti didžiosioms tautoms. Ir savo spektakliuose dažniau statytų lietuvių nei rusų autorių kūrinius.

Šiandien kur kas rimčiau būtų atsižvelgiama į mūsų pastabas, kuo gėjų ir lesbiečių sąjungos neprilygsta vyro – moters šeimai, kodėl šiandienė Rusija nėra padori valstybė, kodėl Prezidentė Dalia Gry-

bauskaitė – tarptautinio lygio vadovė, nė kiek nenusileidžianti Prancūzijos, Vokietijos ar Didžiosios Britanijos vadovams, o dažnai – juos net lenkianti...

Net ledo šokėja Isabella Tobias, išimties tvarka gavusi Lietuvos pilietybę 2013-aisiais, jos vos po dvejų metų nebūtų taip skubiai iškeitusi į Izraelio pilietybę... Viena, kai esi vos tris milijonus gyventojus tu-

rinčios valstybės pilietė, ir visai kas kita, jei esi 30 milijonų gyventojų turinčios šalies atstovė. Tokiais atvejais dažnai laimi ne patriotiškumas, ne principumas, o pragmatiniai skaičiavimai.

Tad kai „Lietuvos ryto“ apžvalgininkas Valdas Bartasevičius tinklalapyje lrytas.lt priekaištauja Lietuvos prezidentei, esą ji nenorinti gerinti santykių su Lenkija, nes, suprask, nenusileidžia Varšuvos spaudimui, liekia apgaildestauti. Akivaizdu, kokią taktiką renkasi apžvalgininkas – teisinti stipresniojo užgaidas. Silpnesnįjį kritikuoti visuomet lengviau, paprasčiau? Ginti neskaitlingos, silpnėjančios, išsivaikščiojančios po pasaulį tautos interesus – nespėktyvu?

Kai „Lietuvos žiniose“ Marijušas Antonovičius straipsnyje „Kremliaus talkininkai Lietuvos lenkų klausimu“ ieško labiausiai kenkiančių Varšuvos ir Vilniaus draugystei, vėl liekia tik apgaildestauti. Sutinku, primityviųjų patriotų turi ir Lietuva. Bet straipsnio autorius pamiršta pridurti, jog Lenkija – šiandien dešimt kartų didesnė nei Lietuva, todėl ir jos kaltė dėl atsirandančių trinčių bei nesusipratimų, – dešimt sykių didesnė.

Beje, lietuviška svajonė, apie kurią papasakojau, – neišsipildys. Žurnale „Valstybė“ paskelbtas išsamus pasakojimas apie šimtą įtakingiausių žmonių Lietuvoje. Tikslus redaktorius Eduardo Eigirdo straipsnio pavadinimas – „100 žmonių, kurių veikla, interesai ir vertybės nulems valstybės ateitį“. Deja, nieko paguodžiančio. Saraše nėra tų, kurie žinotų, kaip padidinti lietuvių gimstamumo rodiklius ir susigražinti lietuviškus emigrantus arba bent jau sumažinti lietuviškos emigracijos tempus.

Atkelta iš 1 psl.

Pasak „We love Lithuania“ atstovo, projekto esmė – parodyti, kaip Lietuva atrodo dabar. Tad ir Lietuvos paštuose parduodama atvirukų kolekcija bus nuolat atnaujinama. „Rudenį grožėsime rudeniška Lietuva, žiemą džiuginsime šerkšno padabintais bei sniego įrėmintais vaizdais. Paskui

sulauksime pavasariškų spalvų ir, žinoma, pasinersime į vasarą. Neabejojame, kad kiekvienas suras sau patinkantį atviruką“, – užtikrino „We love Lithuania“ atstovas.

„We love Lithuania“ yra didžiausia ir kone vienintelė socialinė platforma, pristatanti dabartinę Lietuvą.

ELTA

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME „DRAUGĄ“ • www.draugas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Tik pagyvenusių rusų turistų grupė apgailėjo nuimamas Žaliojo tilto skulptūras, tarp kurių buvo ir sovietiniai kareiviai. Jiems atrodė, kad taip buvo ižeisti slava. (Įdomu – slava rusai niokoja slavus ukrainiečius, ir tai rusų nepiktina.) Beveik tiek ir tebuvo reakcijos Lietuvoje nuimant ir jau nuėmus skulptūras, – nei mitingų, nei demonstracijų, net plakatų, panašių į „šalin rankas nuo sovietinių kareivių“, nors drąsioji (nes išdrįso) Vilniaus liberalų valdžia atsargumo dėlei skulptūras nuiminėjo naktį ir, sako, budėjo gausios policijos pajėgos. Tiesa, buvo ir dar vis pasitaiko paplepėjimų, kad tai yra menas, kad tai buvo menas, – lietuviškas sovietinis. Taigi tas žingsnis buvo tam tikras lakmuso popierėlis – kiek Rusijos yra Lietuvoje. Tai reikštų, kad nedaug? (Beje, ir užuominų, kad „prie ruso buvo geriau“, nebegirdėti, Ukrainos įvykiai užsiuvo ir tą temą.)

Pirmiausia, matyt, todėl, kad jau daug laiko praėjo po Sovietų Sąjungos griūties. Kai 2007-aisiais iš Talino centro į karių kapines buvo perkeliama bronzinio sovietinio kario skulptūra, vyko aršios riaušės. Keli šimtai protestavusių rusakalbių daužė vitrinas, padeginėjo prekybos kioskus ir vartė automobilius. Neramumai kilo po to, kai policija išvaikė tūkstantinį mitingą prie kareivio paminklo. Per masines riaušes ir susirėmimus su policija vienas žmogus žuvo ir dar pusšimtis buvo sužeisti. Politologai svarsto, kad bronzinis karys Taline buvo sijamas su Nežinomojo kario kapu ir kritusių rusų karių atminimu, nors paties kapo toje vietoje ir nebuvo.

Dar kiti analitikai mano, kad svarbesnė priežastis, jog Lietuvoje nebuvo riaušių, yra tai, kad Rusija nesikišo į Lietuvos skulptūrų nuėmimą. Jeigu ji būtų norėjusi, būtų galėjusi išprovokuoti riaušes ir Lietuvoje, nes prielaidų pakurstyti Lietuvos rusakalbius Rusijos žiniasklaida turėjo – Lietuvoje buvo diskutuojama apie istorinę, kultūrinę Žaliojo tilto skulptūrų reikšmę. Tačiau proga nepasinaudota. Tiesa, reportažuose jau po to, kai skulptūros buvo nukeltos, Rusijos žiniasklaidoje buvo pakalbėta, kad Lietuvoje neva perrašinėjama istorija ir negerbiama sovietinė kariuomenė, kad čia tvyro vos ne fašizmas. (Dabar ateina pasiūlymų iš Rusijos skulptūras išmainyti į ką nors Lietuvai reikšmingą; visai neblogai būtų atgauti, pvz., Lietuvos statutą.)

Be to, rusų bendruomenė Lietuvoje, manoma, yra labiau integravusis į visuomenę, ir Rusija mato, kad sukurstyti Lietuvos rusų taip paprastai nepavyks. Be to, Lietuvoje rusų yra kur kas mažiau negu Estijoje ir Latvijoje. Vėgi gal išimaisė ir Ukrainos faktorius – tarp pačių Lietuvos rusų yra Putino ideologijos priešininkų, kuriuos ne mažiau negu lietuvius (o gal dar ir labiau, nes gėda už savuosius prieš pasaulį) ižeidė Putino agresija prieš brolius ukrainiečius. Ir dar – Lietuvai paskelbus nepriklausomybę aršieji sovietikai – rusai bolševikai iš Lietuvos išvažiavo kartu su kariuomene, gelbėdami savo kailį.

Politikos ekspertas G. Mažeikis mano, kad, pvz., Vilniuje gyvenantys Lietuvos rusai yra labai smarkiai pasikeitę. Jis sako, kad „Lietuvoje vartojama rusakalbių sąvoka yra neadekvati: vis stiprėja baltarusių savimonė, atsiranda ukrainietiška savimonė, o tai oponuoja Maskvos skatinamai tapatybei. Galiausiai lenkai, kurie anksčiau save labiau tapatindavo su rusais, dabar yra visai kitokie. Ši didėjanti rusakalbių įvairovė naikina patį rusakalbiškumo mitą, kuriuo tik ir galėjo remtis Maskvos propaganda, jei būtų norėjusi pakviesti priešin-tis”.

Atkreipiamas dėmesys ir į tai, kad per 25 nepriklausomybės metus Lietuvoje nebuvo atvirai prorusiškos, rusakalbių interesus ginančios organizacijos, kuri galėtų sukurstyti kitakalbius, o sovietiniai veteranai jau seniai yra išsikvėpę ir neaktyvūs. Jie prasidėjo ir baigėsi tokiu Ivanovu, kuris keletą metų pasėdėjo kalėjime už Sausio 13-osios tragedijos šmeižtą (tai jo frazė, kad savi šaudė į savus), bet jau ir jo nebegirdėti. Gal emigravo... į Rusiją? Daugių daugiausiai rusiškos pergalės dieną, gegužės 9-ąją, veteranai, medaliais apsikaisę krūtines, susirenka sovietinių karių kapinėse. Beje, jiems niekas to nedraudžia. Be to, ir Lietuvos rusiškoji žiniasklaida arba rodo palankumą Lietuvos valstybei, arba bent jau stengiasi per daug su ja nesipykti – kad ir kritikuodama, nekalba prokremlišku tonu.

Reikia manyti, kad ne paskutinė priežastis, jog rusai Lietuvoje nėra pikti, yra ir tai, kad čia ne taip jau blogai jiems gyventi. Žinoma, jeigu lyginsime su

Kiek Rusijos liko Lietuvoje?

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

pačia Rusija. Lygintis su Vakaraais dar negalime, ir tai akivaizdžiausiai rodo nemažėjantys emigracijos į Vakarų valstybes srautai. Rusų Lietuvoje niekas neskriaudžia, jie neturi preteksto eiti į gatves ir protestuoti. Jų atstovų esama netgi Seime, vieni patekę į parlamentą socialdemokratų, kiti – Darbo partijos, dar kiti – Lenkų rinkimų akcijos sąraše. O kadangi visos šios partijos priklauso valdančiajai koalicijai, tai rusai parlamentarami neturi kaip priekaištauti ar prieštarauti. Prieš gal pusmetį, tiesa, viena tokia ponija bandė šūkteletėti, kad rusai Lietuvoje diskriminuojami, bet jos niekas nepalaikė, tylėjo net ir jos kolegos, Seimo nariai, ir jos šauksmas nuskambėjo lyg tyruose – niekas neatsiliepė. Ir šiomis dienomis vienas Lietuvos radijas pakalbino Lietuvos rusaite, kuri pasakė, kad rusakalbių diskriminacijos daugėja, bet ji kalbėjo apie kitus, nes pati to nebuvo patyrusi. Ir, kaip galima buvo suprasti, ji turėjo mintyje nepalankumą rusams dėl Putino veiksmų Ukrainoje. „Negalima visų rusų laikyti Putino šalininkais”, – sakė ji. Taigi ir to negalima vadinti diskriminacija dėl tautybės. Tai jau ideologiniai dalykai.

Kažkada konservatorių tuometinis vadovas Andrius Kubilius buvo nukalęs frazę: kuo daugiau Europoje Amerikos, tuo mažiau Rusijos. Šį posakį galima pritaikyti ir šiuo atveju – kuo Lietuvoje daugiau Europos ir pasaulio, tuo mažiau Rusijos (Putino Rusijos), kuri labai suinteresuota nepaleisti baltiečių iš savo glėbio. Beje, pratešdama šią temą pasakysiu, kad pati savo akimis mačiau pas vieną buvusį sovietinės rusų armijos „frontaviką”, 90-metį lietuvį, Putino sveikinimą su Pergalės diena, siunčiamą iki šiol kasmet. Ant didžiulio, prabangaus voko atgalinis adresas – Kremlius, Putinas (propagandinis triukas – tikimasi priblokšti). Mačiau ir kvituką, kad Rusijos ambasada „frontavikui” išmokėjo, atrodo, 120 litų mėnesinę išmoką, taip pat mokamą iki šiol tiems, kurie kariavo rusų pusėje (ar kas klausė – užjė surinko mūsų berniukus ir išvežė į frontą, kur naikino kaip patrankų mėsą). Ačiū Dievui, „frontavikų” Lietuvoje jau vienetai, o ir iš tų tik nedidelė dalis pritaria Putino politikai; kiti – praktiški lietuviai – nebent dėl akių, kad rusai nenustotų

siųsti pinigėlių, patyli, kai kas peikia Putiną, arba paburba ant Lietuvos valdžios, kam jį erzina.

Mes dabar, Rusijos agresijos Ukrainoje akivaizdoje, vienas kitą pagąsdinam: jeigu ateis Putinas, atsiras daug jo mylėtojų ir mus, tuos nemylėtojus, išskers. Visai gali būti, tik skųstų ar skerstų, manau, ne iš meilės Putinui ir rusui, o iš elementarios žmogiškos menkystos dėl savo kailio.

Prisimenu, mama juokdavosi iš savo tėviškės kaimyno. Ir mano seneliai, ir tie kaimynai buvo laukininkai – gyveno vienkiemyje, tai kai tik kaime pasirodydavo nauja kariuomenė (o iš istorijos žinome, o kai kas dar ir prisimena, kad nuo 1940-ųjų tų pasikeitimų buvo ne vienas), kaimynas su pieno baidonu, puspalte lašinių ir duonos kepalu bėgdavo į kaimą, kur sustodavo kuri nors kariuomenė. Vaisino ir rusus, ir vokiečius – ir nueinančius, ir pareinančius. Nes visiems norėjo būti geras. Tai gal ir tos gėlės Kaune po rusų ar vokiečių tankais buvo ne iš meilės ir pasiilgimo, o iš baimės, saugant savo kailį, arba pačių okupantų suorganizuotos?

Rusas mums pavojingesnis yra tas, kuris tūno mumyse pačiuose – aplaidumas, gėrimas, tingėjimas, melavimas, norint pridengti savo tingėjimą, nepasitikėjimas kitais, nes sovietiniai rusai visada melavo ir mus išmokė, savos valstybės negerbimas ir kitos jų prieš 75-erius metus atneštos ydos, kurios ir šiandien mums kartais tampa problema ar net nelaime.

Štai šiomis dienomis kaimyninėje Kaliningrado srityje lankėsi Rusijos caras Putinas. Srities gubernatoriaus kažkuris aukštas klerkas, matyt, norėdamas pasigerinti carui, apie Lietuvą kalbėjo blogai – esą jos nebėra ko bijoti, nes iš ten išbėgiojo pusė gyventojų, beliko 1,5 mln. O kai žurnalistai suabejojo (statistika rodo, kad ten dar gyvena 2,9 mln.), klerkas pasakė, kad Lietuvos statistika meluoja, nes nori pridengti valstybės bėdą. O jis kalbą apie realią padėtį – Lietuvoje besą tik seniai ir vaikai, jaunų žmonių jau net nebesimato (tik įdomu, kas, jo nuomone, gimdo tuos vaikus?). Varge, varge, mes jau pamiršom tuos laikus, kai viena kalbėjom, kita galvojom, o trečia darėm. Bet to rusiškai sovietinio absurdo liekanos, kaip kokios dilgėlės, vis dar atželia. Tik melas jau nebėra valstybės politika, o demokratija visuomenę baigia išgydyti ir nuo nepasitikėjimo savimi. Ir Tėvynės mylėtojų atsiranda vis daugiau. Vienas iš rodiklių – kad reikalingas skaičius šauktinių kareivių susirinko savanoriškai, be prievartos. O tai reiškia, kad verksnių (kaip baisu – reikės eiti į kariuomenę) Lietuvos kariuomenėje nebus.

Gyva istorijos atmintis

Atkelta iš 1 psl.

Šiais metais „Misija Sibiras” ekspedicija vyko į Tomsko sritį, kurioje būta itin daug – apie 300 tremties vietų. Dalyviai susitiko su ten gyvenančiais lietuviais, tvarkė apleistas kapavietes. Šalies vadovei ekspedicijos dalyviai padovanojo pačių pasidarytą medžio skaptavimo įnagį, kuriuo naudojosi Sibire gamindami ir statydami kryžius tremtiniais atminti.

Pažymint 25-ąsias Baltijos šalių nepriklausomybės metines prie „Misijos Sibiras” šiais metais pirmą kartą prisijungė ir dalyviai iš Latvijos bei Estijos. Prezidentės teigimu, taip dar kartą pabrėžiama Baltijos šalių vienybė ir ypatingai paminimas sunkus trijų Baltijos sesių kelias į laisvę.

Lietuvių tremties vietas Sibire šiais metais aplankė jau keturiolikta „Misijos Sibiras” ekspedicija. Jos metu jaunuoliai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos pėsčiomis nuėjo daugiau nei 100 kilometrų, aplankė 10 Sibire išlikusių kapinių, kuriose palaidoti tremtiniai, pastatė 8 kryžius. Grįžę į Lietuvą ekspedicijos dalyviai savo išpūdžiais dalysis su visuome-

Į Sibirą šiemet kartu su jaunimu iš Baltijos šalių vyko ir „Anties” vadovas Algirdas Kaušpėdas.

ne, bus rengiamos fotografijų parodos, kuriamas dokumentinis filmas.

Per dešimt „Misija Sibiras” gyvavimo metų ekspedicijose į lietuvių tremties vietas dalyvavo 200 jaunų žmonių, sutvarkyta daugiau nei šimtas lietuviškų kapinių, surengta per tūkstantį susitikimų Lietuvos mokyklose, universitetuose, bendruomenių centruose.

ELTA

TELKINIAI

Smagią programą atliko Neringoje stovyklaujantys vaikai.

Audronės Kižytės nuotraukos

Prisiminimai iš Putnamo

AUDRONĖ KIŽYTĖ

Leidžiantis lėktuvui Providence Rhode Island oro uoste pro langą matyti beveik tik žaluma – miškai ir ežerėliai. Nuomota mašina pirmą kartą keliauju pas Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seseles, į Putnamą, Connecticuto valstijoje. Kelias vyniojasi pro mažus miestelius. Ir čia – beveik visur vien žaluma. Labai gražu... Įvažiavau į Connecticuto valstiją ir apytikriai už valandos atsidūriau vienuolyne. Buvo šeštadienio vakaras, rytojaus dieną čia turėjo vykti metinis lietuvių piknikas. Didžiosios aikštės jau buvo paverstos mašinų stovėjimo aikštelėmis su nurodymais, kur ir kaip statyti mašinas. Tikimasi, kad atvažiuos iki 1 000 žmonių. O kol kas – visur tylu. Temsta.

Koplytėlėje kaip tik baigėsi Mišios, ir seselė Eugenija šiltai, su šypsena pasveikino ir parodė man kambarį antrajame aukšte, kuriame apsistojau savaitgaliui... Čia ir yra seselių namai. Kambarėlis labai patogus ir švarus. Pro langelį pūtė vasaros vėjelis. Manau, sunku būtų kitur rasti tokią gerą ir pigią nakvynę – 45 dol. už naktį. O kiek gražaus meno visur matyti. Vienas medinis nukryžiuotasis Jėzus ypač patraukė mano akį. Jis atvežtas iš Lietuvos sovietų laikais. Seselės dar turi atskirą muziejaus kambarį su visokiais medžio drožiniais ir gintaru.

Seselė Eugenija nuvedė mane į valgomąjį ir pasiūlė atsigerti bei lengvai užkąsti. Paragavau garsiosios seselių keptos duonos, apie kurią jau buvau girdėjusi Čikagoje. Labai skani... Virtuvėje keli savanoriai, linksmai juokaudami, lupo svogūnus ir pjaustė lašinius rytojaus dienai – kugeliui kepti. Viskam dirigavo seselė Ignė, visur jautei jos ranką. Nors buvo daug darbų, o seselių nedaug, savanoriams padedant viskas vyko sklandžiai.

Susipažinau su jaunu broliu Pranciškumi. Jis, atvažiavęs iš Lietuvos, dabar dėsto Seton Hall University, New Jersey. Seselė Ignė jį pakvietė padėti Neringos stovykloje, kurią seselės įkūrė prieš 45 metus. Brolis Pranciškus labai malonus ir kupinas dieviškos šviesos bei dvasios. Jis įdomiai pasakoja apie savo gyvenimą Lietuvoje, apie ištojimą į naujai įkurtą Joanitų vienuolyną 1993 metais. Taip pat buvo įdomu išgirsti kitų, vyresnių, žmonių prisiminimus apie vaikystę pabėgėlių stovyklose Vokietijoje po Antrojo pasaulinio karo. Sužinojau, kaip greitai lietuviai suorganizavo mokyklas, orkestrus... Kaip vaikai išmoko valgyti sriubą, prieš tai išgraibę kirmėles. Kaip susipažino su latviais ir estais... Lietuviai išsiskyrė savo linksmumu ir buvo vadinami Baltijos italais... Būčiau dar ilgai galėjusi klausytis, bet jau laikas gultis... Rytoj – įtempta diena...

Judėjimas prasidėjo anksti iš ryto. Prieš suvažiujant svečiams išėjau trumpai pasivaikščioti po seselių kompleksą. O kokie ten plotai! Didžiausi pušynai, eglės ir kiti medžiai, atrodo, dangų pasiekę. Radau gražų taką tarp medžių, kuris vedė prie Fatimos Mergelės Marijos statulos. O toliau tarp didžiausių eglių – medinės Kryžiaus kelio stotys. Pa-

Prie įėjimo į vienuolyną kabo medinis kryžius – išdrožinėta Kristaus figūra.

ėjusi tolyn priėjau nedideles kapinaites, kurias puošė keli atvykusieji. Dar toliau radau takelį į mišką... o miške – netikėta pilis. Jos durys buvo atidarytos, todėl įėjau. Čia tikrai nuostabu. Nors ji mažesnė negu tikra pilis, bet visiems – ir vaikams, ir suaugusiems ją būtų įdomu pamatyti.

Pasukau atgal, nes jau pasirodė pirmieji pikniko dalyviai, kurie rinkosi stalus, sustatytus tarp medžių. Kiti ant žolės pasitiesė staltieses, išsiskleidė sudedamąsias kėdutes. Tyla baigėsi. Visur buvo girdėti džiugūs šūkšniai, sutikus senus draugus, visuose kampuose skambėjo muzika, skanus maisto kvapas ragino ieškoti ką suvalgyti. Link aikštės artėjo vis daugiau ir daugiau mašinų, daugėjo žmonių... Per garsiakalbį buvo pranešami dienos įvykiai ir skelbimai, vienas kito ieškojo draugai.

Galima buvo įsigyti loterijos bilietų, pasivaikščioti aplink prekiautojų stalus, įsijungti į vai-

Brolis Pranciškus iš Joanitų vienuolijos Lietuvoje talkininkauja Neringos stovykloje.

kų žaidimus. Ir viskas vyko gamtoje, ir tai buvo kaip pasaka... Vienuoliktą valandą – Mišios, taip pat gamtoje. Mišias nepaprastai išpūdingai aukėjo trys kunigai, jose dalyvavo labai šaunaus jaunimo – „Gyvieji akmenys“ iš Lietuvos. Jie priklauso religinei bendruomenei Lietuvoje, kuri renkasi melstis ir važiuoja ten, kur yra pakviesti. Seselė Ignė jų paprašė atvažiuoti padėti Neringos stovykloje.

Diena kiek apsiniaukusi ir per Mišias šiek tiek palynojo, bet greitai saulė vėl nušvito. Brolis Pranciškus pamoksle priminė, kad maistas sielai yra meilė vieni kitiems ir Dievui. Jis aiškino, kad žmogui kyla pagunda pasilikti meilę sau, bet ragino ją dalintis su kitais, nors pripažino, kad pirmiausia tos meilės turime turėti, ją patirti. Brolis Pranciškus sakė, kad Jėzus turėjo penkias žaizdas – rankose ir kojose, bet didžiausią – širdyje. Per tas Jėzaus žaizdas ateina Dievo Meilė, kuri maitina mūsų alkana

Per Mišias prie Neringos stovyklos muzikantų ir dainininkų prisijungė „Jaunos širdies“ choras iš Bostono.

Nauji draugai – 1-oje eil. (iš k.): Charles D’Angelo, Janina Nawarskas (kn. „Lost Child” autorė), Gintarė Svinkūnaitė; 2-oje eil.: Loretta Svinkūnaitė-Brewer ir Donatas Burneika.

gyvenimą ir paverčia jį gražiausiu žydinčiu sodu... O su tais, kurie nežino, ar tikrai yra Dievas, b. Pranciškus pasidalijo šiuo pamokymu: jeigu esame labai ištroškę, neužtenka vieną kartą atsigerti, nes troškulys toks stiprus, kad net skauda... Tas troškimas yra įrodymas, kad vanduo egzistuoja. Taip pat ir su Dievu. Dievas yra meilė, o mes trokštame skaisčios, tyros meilės, kurios visos nerashme kito žmogaus širdyje. Mūsų troškimas įrodo, kad Dievas egzistuoja. Dievas yra Eucharistijoje. Vienuolis priminė, kad Dievas nori, jog mes būtume laimingi ir mylėtume vienas kitą. Jis sutiko, kad ne visada lengva mylėti, bet užtikrino, kad tikrai verta...

Po Mišių minios žmonių išsiskirstė pasistiprinti, o pasirinkimas buvo didžiulis ir visuose kampuose... Staiga pamačiau link aikštės sukanč kelis autobusus ir išgirdau seselės Ignės džiugų balsą: „Vaikai atvažiuoja, vaikai atvažiuoja!” Iš autobusų pabiro Neringos stovyklos vaikai – nuo gal 5 iki 16 metų. Neringa ir tie vaikai – tai seselės Ignės širdies džiaugsmas...

Po pietų Neringos stovyklautojai ir vadovai atliko programą „Tai gražiai mane augino”, skirtą Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25-mečiui ir Pašvęstojo gyvenimo metams. Tautiniai šokiai, muzika ir lietuviškos dainos pralinksmino žiūrovus. Gamtoje sukosi tautiniai kostiumai, plazdėjo trispalvės vėliavos, gėlės, vaikų ir žiūrovų šypsenos, plovimai ir džiaugsmas be sustojimo... Pagaliau šokėjai paleido į dangų baltus balionus ir pakvietė žiūrovus prisijungti ir šokti kartu... Dėkodama atlikėjams seselė Ignė pasidžiaugė, kaip nuostabu, kad dabar iš Lietuvos atvažiuoja tautinių šokių ir dainų mokytojai. Buvo paraginta remti Neringą, kuri taip gražiai mokina vaikus.

Pasibaigus programai žmonės vėl bendravo, vaišinosi ir pirkdo dovanėles prisiminimui. Sutikau tiek daug idomių žmonių: pvz., Bernadette, kuri dirba su seselėmis. Ji nekalba lietuviškai, bet per tiek daug metų jau beveik supranta. Sutikau rašytoją Janiną Nawarskas, kuri parašė knygą „A Child Lost” – apie savo, našlaitės, kelionę į Ameriką, kai jai buvo 6 metai, Antrojo pasaulinio karo metu. Teko susipažinti su keturiais vyrais (Juozu Kanapka, Romu Ramonu, Juozu Petraičiu ir Jaunučiu Burbuliu), kurie daugiau kaip prieš 50 metų kartu mokėsi gimnazijoje, ir nors gyvena toli nuo viens kito, kiekvienais metais susitinka šiame piknike. Jie be perstojo juokavo. Susipažinau su operos soliste Giliana Norkūnaite, kuri su mama kuria ir par-

duoda brangenybes iš gintaro ir kitų brangakmenių.

Diena prabėgo per greitai... Vis dar norėjosi ką nors pamatyti ir dar su kuo nors susipažinti... Pamažu visi ėmė atsisveikinti ir išsivažinėti. Pasirodė darbininkai, kurie greitai surinko kėdės, stalus ir viską sutvarkė taip, kad, atrodė, nieko anksčiau čia ir nebuvo... Prie laidos artėjo ir saulė... Vėl stoji tyli. Kai pasirodė mėnulis, išėjau pasivaikščioti ir paskutinį kartą pasisemti ramumos... Keliose vietose laukusios manės Marijos statulos priminė, kad Marija saugo mus...

Įėjusi vidun ir lipdama laiptais pastebėjau, kad koplytėlėje dega šviesa. Kadangi jau buvau antrajame aukšte, tai užėjau į koplytėlės balkoną. Kelias

Bendruomenės „Gyvieji akmenys” (Lietuva) nariai brolis ir sesuo Justinas ir Agnė Griščiū dirba vadovais Neringoje. Jie taip pat daug prisidėjo prie Mišių ir vaikų programos organizavimo piknike.

minutes pastovėjau – apačioje meldėsi keturi jaunuoliai iš Neringos ir „Gyvųjų akmenų” bendruomenės. Pui ki dienos pabaiga... Tyliai eidama į miegamąjį kambarį mačiau seselę Ignę, sėdinčią raštinėje prie stalo ir rašančią. Atrodė, kad jos darbas niekad nesibaigs, o jos energija – begalinė. Pasiimsiu su savim šios vietos ir seselių ramumos ir išpūdingą pavyzdį dirbti Dievui. Dėkinga, kad galėjau atvažiuoti. Seselės priima apsilankyti bet kada – atsigauti toje ramybėje ir gamtoje. Raginčiau visus atvažiuoti ir tai patirti. Dvasingas pėdsakas liks širdyje.

Baigiu Neringos stovyklos sekmadienio giesmės žodžiais:
...Ir kaip giliai pajus žmogus,
Kad jo buity atsiveria dangus,
Ir kaip džiugiai prabilis širdis,
Tavim pripildyta, Tavim soti...

Putnamas, 7-26-15

Balzeko muziejus tvarko savo meno kūrinių fondą

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Meno skyrius ėmėsi užduoties iš naujo inventorizuoti visą meno kūrinių fondą. Fonde kaupiami tapybos, grafikos, skulptūros, tekstilės, keramikos kūriniai. Inventorizacijos metu kūrinys aprašomas, pažymint jo autorių, pavadinimą, dydį, sukūrimo techniką ir metus. Taip pat yra padaroma kūrinio nuotrauka. Visa ši informacija perkeliama į muziejaus fondų inventorizavimui skirtą kompiuterinę programą *Past Perfect*.

Balzeko muziejus didžiuojasi savo meno fonde turėdamas iškilių Lietuvos ir išeivijos lietuvių menininkų darbus. Galime paminėti kelia: Rimantas Dichavičius, Pranas Domšaitis, Vytautas Kasiulis, Rimtas Kepežinskas, Eleonora Marčiulionienė, Janina Monkutė-Marks, Ramojus Mozoliauskas, Jadvyga Paukštienė, Viktoras Petravičius, Vaclovas Ratas, Magdalena Stankūnienė, Mikas Šileikis, Kazys Šimonis, Elena Urbaitis, Adolfas Valeška, Adomas Varnas, Kazimieras Žoromskis ir kiti.

Šią vasarą meno kūrinių inventorizacijos darbų ėmėsi Viltė Vaitkutė ir Vincentas Vilkickis. Viltė šiemet baigė gimnaziją Čikagoje ir nuo rudens pradės mokytis University of Iowa. Vincentas į Čikagą vasarai atvyko iš Lietuvos. Kitais mokslo metais jis baigs Simono Daukanto gimnaziją Vilniuje. Šiuo metu į Balzeco muziejaus *Past Perfect* programą yra surašyta apie 600 meno kūrinių. Balzeco muziejus tikisi iki šių metų pabaigos meno fondą perkelti į didesnę ir patogesnę patalpą muziejaus antrame aukšte. Patalpa bus naujai išdažyta, įdėti nauji langai ir pastatytos naujos lentynos.

Kviečiame Čikagoje gyvenančius Amerikos lietuvius prisidėti prie Amerikos lietuvių meno istorijos išsaugojimo ir padėti mums įrengti naują patalpą meno kūrinių kolekcijai.

Jei norite mums padėti ar turite klausimų, prašome kreiptis į muziejaus direktorę Ritą Janz telefonu 773-582-6500 arba atvykti į muziejų, kurio adresas yra 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

Karilė Vaitkutė

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus žurnalo *The Lithuanian Museum Review* redaktorė

Viltė Vaitkutė ir Vincentas Vilkickis inventorizuoja Balzeco muziejaus meno fondo kūrinius. Ritos Janz nuotr.

MENO8DIENOS – 2015 m. rugpjūčio 25–30 d.

Kviečiame visus kūrybinės dvasios žmones, nuo 21 m. iki pensijinio amžiaus, praleisti 8 dienas Neringos gamtoje. Žiniomis pasidalins ir praktinius užsiėmimus ves profesionalai lietuviai dailininkai, menininkai, rašytojai. Siūloma gausi užsiėmimų bei pamokų įvairovė, kiekvieną vakarą vyks teminės vakaronės. Programa vedama lietuvių kalba ir skirta meno mėgėjams. Galima užsiregistruoti ir daliniam laikui. Daugiau informacijos ir registracijos anketas rasite Neringos svetainėje:

http://www.neringa.org/forms/2015_meno8.pdf
Taip pat galite kreiptis į Danguolę Kuolienę:
danguole@kuolas.com, tel. 781-383-6081

Atitaisymas
Liepos 28 d. „Drauge” išspausdinto straipsnio „...Išskridę paukščiai į namus sugrįš pavasarį saulėtą” autorė – **Godā Sakalauskaitė**. Atsiprašome už klaidą.

Redakcija

JAV verslo akseleratorių domina Vilniaus universiteto biochemikų darbai

Dr. Marius Dagys: „Amerikiečius sudomino biojutikliai ir jų taikymo sritis. Tai bendras interesas.“

LinkedIn nuotr.

Dalyvaudami Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (MITA) įgyvendinamame projekte „Inovatyvaus verslo kūrimo skatinimas (INOVEKS)“ Vilniaus universiteto mokslininkai įkūrė penkias pradedančiąsias įmones.

Neseniai vienos iš naujai įsteigtų įmonių – UAB „Bioanalizės sistemos“ direktorius, Biochemijos instituto jaunesnysis mokslo darbuotojas dr. Marius Dagys lankėsi Akrono miesto (Ohio) pasauliniame verslo akseleratoriuje, kuris specializuojasi kuriant ir vystant pradedančiąsias technologines įmones biomedicinos, energetikos, elektronikos, informacinių technologijų srityje. Šis vizitas

bes: „Akseleratorius tarsi padeda susidėlioti viską į vietas, ten surinkti specialistai suteikia galimybę pažvelgti plačiau, užduodami svarbius, nepatogius klausimus. Jie turi kompetencijų įvertinti technologijas, puikiai išmano biojutiklių rinką. Yra du aspektai: mokslinis ir rinkos. Jau prieš važiuodami nusiuntėme jiems savo publikacijas, technologijų aprašymus, kad galėtų susidaryti vaizdą. Juos sudomino šis produktas ir taikymo sritis. Tai bendras interesas.“

Bendrovės specialistų vienas iš tikslų yra pagaminti prietaisą, kuris būtų skirtas inkstų ligomis sergančių žmonių gydymo kokybei pagerinti. Jis greitai ir pigiai išmatuoja kelis svarbius kraujo parametrus, iš kurių svarbiausias – šlapalas. Tai leidžia stebėti hemodializės eigą ir atitinkamai koreguoti procedūrą, pavyzdžiui, ją sutrumpinti. Mokslininkas pasakoja, kad susitikimuose pristatant idėją dalyvavo ir atstovai iš vietinių institutų bei Clevelando ligoninės. Susitikimų metu prieita prie bendros išvados, kad sukurtos technologijos mokslinė dalis pakankamai kokybiška, o štai rinkai ir jos poreikiai komplikuoti. Pasirodė, kad JAV dializuojamų pacientų tyrimai apskritai atliekami daug rečiau nei Lietuvoje, ir nuolatinių ligonių monitoringui neskiriama daug dėmesio.

„Tai buvo nelabai maloni išvada, bet situaciją galime keisti naudodami reklamą, rinkdamiesi partnerius – dializės įrangos gamintojus ir platintojus. Jų gydytojai galiausiai sutinka, kad būtų naudinga tokius matavimus atlikti dažniau, tačiau reikia su jais dirbti, šnekėtis, įrodinėti produkto naudą.“

Mokslininkas teigia, kad Biochemijos instituto darbuotojai, prieš kelis dešimtmečius komercializavę gliukozės bioanalizatorių, puikiai žino, kad visados reikia šnekėtis su gydytojais, įrodyti naujo prietaiso privalumus, tačiau patirtis liudija, kad visa tai

atsiperka. Akrono specialistų patirtis taip pat rodo, kad ne visada sukurta technologija iš karto pasiteisina ir būna visiems priimtina. Dažnai reikia nemažai padirbėti pritaikant, reklamuojant produktą, įtikinant vartotojus ir įvertinant galimą rinką.

M. Dagys džiaugėsi galimybe šio vizito metu tikslingai bendrauti su mokslininkais, medikais, dirbančiais konkrečioje biojutiklių srityje, taip pat teisininkais, dirbančiais medicininių prietaisų rinkose: „Labai pravartu, kad šalia yra daug būtent tos srities įmonių, suinteresuotų bendradarbiauti. Jie turi patalpas, visą infrastruktūrą naujoms kompanijoms padėti, padeda gauti finansavimą. Lietuvoje tokios siauros srities specialistų nedaug, todėl būtų sudėtinga steigti kažką panašaus, nebent platesnės apimties. Be Biochemijos instituto, biojutiklių srityje Lietuvoje dirba nedaug mokslininkų. Verslininkai Lietuvoje laukia tik jau pagamintų produktų.“

Paklaustas, ar nebijojo atskleisti dar nepagaminto prietaiso paslapčių galimiems konkurentams, mokslininkas teigė, kad buvo gerai apsvarstęs, ką galima pasakoti, bet apskritai amerikiečiai atskleidė daugiau informacijos nei gavo. Dalijimasis mokslinėmis idėjomis, kuriuos yra publikuotos, patentuotos ir kurių atskleidimas nesudaro problemų technologijų komercializavimui, yra mokslo pažangos garantas, tai yra daroma nuolatos, pavyzdžiui, mokslinėse konferencijose.

„Mūsų institutas nuo pat pradžių rūpinosi ne tik mokslu, bet ir praktiniais pritaikymais. Nepriklausomybės metais atsivėrė naujos rinkos ir atsirado daug naujų niuansų, kurių nežinojome, – pripažįsta M. Dagys. – Išlaikyti pusiausvyrą tarp mokslo ir verslo gana sudėtinga. Mūsų komandos motyvacija – turėti nuo valstybinių šaltinių nepriklausomą pinigų srautą, kuris leistų dirbti mėgstamą darbą, plėtoti idėjas, įsigyti reikalingą aparatūrą ir visa kita. Atliekant fundamentinius tyrimus atrandamos naujos technologijos, tada prasideda inžinerija ir kuriami nauji produktai.“

Vizito metu užmegzti naudingi kontaktai su JAV mokslininkais. Akrono tyrėjai turi biojutiklių technologijai reikalingų tikslinių prietaisų, kurie domina ir šioje srityje dirbančius Lietuvos mokslininkus, todėl ateityje galima tikėtis bendrų projektų.

ELTA info

Vilniaus universiteto Biochemijos instituto laboratorijoje.

buvo svarbus abiem pusėms. Vienas iš akseleratoriaus tikslų – pažinti Šiaurės Europos regioną ir pasirinkti technologijas, kurias būtų galima pritaikyti ir vėliau pradėti gamybą JAV. Pradedančiosioms įmonėms tai puiki proga pasitikrinti savo galimybes, pasikonsultuoti su reikiamų sričių specialistais. Šis akseleratorius labai aktyviai veikia JAV Šiaurės Rytų Ohio regione, užsiima biojutikliais, o kaip tik šioje srityje ryškus Vilniaus universiteto Biochemijos instituto Bioanalizės skyriaus mokslininkų įdirbis. Dėl šio akseleratoriaus sukurta daugybė darbo vietų, susikūrė daug naujų kompanijų, galinčių pasigirti milijoniniais pardavimais. Akseleravimo programa įsteigta merijos iniciatyva – tai miesto politika, kuri atsiperka.

Paklaustas apie šio akseleratoriaus ryšius su Lietuva, mokslininkas teigė nesąs pirmas Lietuvos atstovas, su kuriuo bendradarbiaujama. Ryšiais su Lietuva labai aktyviai rūpinasi Lietuvos garbės konsule Ingrida Bublys, remdama įvairias iniciatyvas.

M. Dagio tikslas buvo pasitikrinti turimas technologijas ir verslo planą, komercializavimo galimy-

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGĄ“

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Paso su „w” neišduos

Vilnius (BNS) – Išduodant pasus ir asmens tapatybės korteles nelietuviški rašmenys nenaudojami, pabrėžia Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Migracijos valdybos Pasų skyriaus viršininkė Edita Prilepskienė.

Pasak jos, iš santuokos liudijimo į asmens tapatybės dokumentą negali būti perkeliama pavardė su nelietuvišku rašmeniu.

Taip E. Prilepskienė komentavo atvejį, kai teismas įpareigojo sostinės savivaldybės Civilinės metrikacijos skyrių už belgo ištekęsios lietuvės pavardę santuokos liudijime rašyti su nelietuviška raide „w”. Paklausta, kaip elgtųsi Migracijos valdyba, jei ši moteris su nauju santuokos liudijimu pabandytų išsiimti pasą, pareigūnė sakė, kad jai būtų pasiūlyta susilietuvinti pa-

vardę.

Pernai kovą Vilniaus miesto Civilinės metrikacijos skyrius susituokusiems lietuviui ir belgui išdavė santuokos liudijimą, kuriame moters pavardė įrašyta su „v” raide (Pauvels), o jos vyrui pavardė palikta originalo forma, t. y. su „w” raide (Pauwels). Sutuoktiniai šį sprendimą apskundė.

Vilniaus miesto apylinkės teismas ketvirtadienį įpareigojo Vilniaus miesto savivaldybės Civilinės metrikacijos skyrių už belgo ištekęsios lietuvės pavardę santuokos liudijime rašyti su „w”.

Ši teismo nutartis nėra galutinė, ji gali būti skundžiama aukštesnės instancijos teismui, tačiau, pasak Vilniaus mero Remigijaus Šimašiaus, jos skųsti neketinama.

Rusija Žaliojo tilto skulptūrų nemainys

Vilnius (BNS) – Rusijos ambasadorius Lietuvoje Aleksandras Udalcovas nepritaria idėjai keisti nuimtas Žaliojo tilto skulptūras į Lietuvos vertybes Rusijoje.

Ambasadorius tokį Vilniaus mero Remigijaus Šimašiaus pasiūlymą pavadino „absurdiška idėja”, kadangi skulptūros yra „neatskiriama Lietuvos kultūros ir istorijos dalis”.

„Jos (skulptūros) sukurtos būtent Lietuvoje, jos autoriai yra žymūs lietuvių skulptoriai. Be to, jos yra įtrauktos į Lietuvos kultūros vertybių re-

gistrą. Aš net neabejoju, kad jos turi likti Lietuvoje”, – sakė A. Udalcovas.

Idėja, kad Žaliojo tilto skulptūros galėtų būti keičiamos į Lietuvai svarbias kultūros vertybes, kurios saugomos Rusijoje, Lietuvos sostinės meras išsakė gavęs pasiūlymus priimti skulptūras iš Sovietų mero bei vienos Pskovo srities jaunimo organizacijos.

Ketrios skulptūrų grupės, vaizduojančios kareivius, darbininkus, valstiečius ir studentus, ant Vilniaus Žaliojo tilto pastatytos 1952 metais.

Lituanistinė stovykla vaikams iš Rusijos

Molėtai (Alkas.lt) – Liepos mėnesį Alantoje (Molėtų raj.) vyko unikali amatų diena. Jose tradicinių lietuvių amatų – kalvystės, juostų rišimo, vilnos vėlimo – mokėsi Rusijos šiaurės ir Sibiro lietuvių vaikai, atvykę į jiems skirtą lituanistinę stovyklą Lietuvoje.

Į kelių savaitių stovyklą atvyko 56 lietuvių kilmės vaikai ir jaunuoliai iš Sankt-Peterburgo, Maskvos, Petrozavodsko, Irkutsko – daugiausiai lietuvių tremtinių palikuonys.

Stovyklautojai mokėsi lietuvių kalbos, lietuviškų dainų ir šokių, tradicinių patiekalų gamybos, susipažino su Lietuvos kultūra ir etnokultūra, dalyvavo kultūrinėse pažintinėse išvykose į žymias Lietuvos vietas. Taip pat

vyko Lietuvos istorijos ir geografijos pamokos.

Švietimo ir mokslo ministerija stovyklą organizavo siekdama, kad tokio pobūdžio stovyklos taptų tradicija, padedančia Rusijos kraštuose gyvenantiems lietuviams mokytis lietuvių kalbos, išsaugoti tautinę kultūrą, palaikyti ir stiprinti ryšius su Lietuva. Stovyklą remia ne vien ši ministerija, tačiau ir Alantos technologijos ir verslo mokykla, regioninė visuomeninė organizacija „Sankt Peterburgo lietuvių nacionalinė kultūros autonomija”.

Pirmą kartą tokio pobūdžio stovykla buvo organizuota 2013 m.

Kaune bandomas skaidrus troleibusas

Kaunas („Kauno diena”) – Į Kauno gatves bandymams išriedėjo lietuvių sukurtas ypač lengvas skaidraus dizaino troleibusas, galintis veikti ir kaip elektrinis autobusas.

Pasak vieno iš troleibuso „Dancer” kūrėjų profesoriaus Rimanto Didžioko, buvo tikrinamos troleibuso galimybės vežti keleivius ir ten, kur nėra kontaktinio troleibusams skirto tinklo.

Troleibuso kūrėjai skaičiuoja, kad visiškai įkrauta baterija jis be tinklo gali įveikti 80 kilometrų. Per bandymus planuojama transporto priemonę išmėginti ir kaip elektrinį autobusą.

Bandomąjį transporto priemonės modelį bendrovė „Vėjo projektai” pagamino iš seno Kauno troleibusų par-

Organizatorių nuotr.

kui priklausiusio „Škoda” troleibuso. Trisdešimties metų senumo troleibusas modernizuojant gerokai palengvėjo – vietoj buvusių 10,5 jis dabar sveria 8 tonas.

„Dancer” pagamintas iš kompozitinių kėbulo medžiagų. Pirmaisiais metais planuojama pagaminti 20 „Dancer” troleibusų, skirtų Lietuvos rinkai. Vėliau tikimasi gaminti tūkstantį troleibusų per metus.

Malaizijos lėktuvo katastrofos mįslės

New Yorkas (ELTA) – JAV specialiosios tarnybos teigia, kad Malaizijos bendrovės „Malaysia Airlines” lėktuvas, praėjusių metų kovą paslaptingomis aplinkybėmis dingęs, kaip spėjama, Indijos vandenyno akvatorijos rajone, veikiausiai patyrė katastrofą dėl pilotų kabinoje buvusių asmenų tyčinių veiksmų.

Tokią išvadą JAV pareigūnai priėjo, išnagrinėję turimą informaciją, taip pat duomenis iš palydovų. Kaip pažymima, „dabar oficialūs JAV asmenys dažniausiai laikosi šio požiūrio”. Žvalgybos vertinimai nepateikia galutinių

išvadų, kas atsitiko per MH370 skrydį.

Prieš savaitę Prancūzijos užjūrio regiono La Réunion saloje Indijos vandenyne buvo rastas lėktuvo „Boeing 777” sparno fragmentas. Iškart buvo iškelta hipotezė, kad tai gali būti dingusio Malaizijos lėktuvo nuolauža.

Malaizijos orlaivis „Boeing 777” pernai naktį į kovo 8-ąją išskrido iš Kuala Lumpur į Pekiną, bet praėjus maždaug dviem valandoms ryšys su įgula nutrūko, ir lėktuvas dingo iš radarų ekranų. Jo paieškose dalyvavo 26 valstybės. Orlaiviu skrido 239 žmonės.

Po Rusijos veto – naujos sankcijos

New Yorkas (Alfa.lt) – JAV prezidento Barack Obama administracija atnaujino ir išplėtė Rusijai taikomų sankcijų sąrašą.

Iždo departamentas paskelbė įtraukęs 26 fizinius ir juridinius asmenis į juodąjį sąrašą. Jų turimos lėšos bei kitas JAV teritorijoje esantis turtas turėtų būti išaldytas.

„Šiandienos veiksmas pabrėžia mūsų ryžtą tęsti spaudimą Rusijai dėl tarptautinės teisės pažeidimų ir konflikto kurstymo Rytų Ukrainoje, – sakė Iždo departamento atstovas John E. Smith. – Mūsų žinutė yra aiški: mes toliau veiksime taip, kad užtikrintume mūsų sankcijų efektyvumą.”

Skelbiama, kad 13 iš 26 naujai į sankcijų sąrašą įtrauktų asmenų buvo nubausti, nes mėgino padėti anksčiau sankcijas patyrusiems asmenims apieiti apribojimus. Vienas jų – artimo Vladimiro Putino jaunystės laikų draugo, milijardieriaus Boriso Rotenbergo sūnus Romanas.

5 asmenys, kuriems nuo šiol bus

taikomos sankcijos, – Ukrainos piliečiai, kaltinami korupcija ir demokratijos pažeidimais. Vienas jų – buvusio Prezidento Viktoro Janukovyčiaus sūnus, verslininkas Oleksandras.

Kiti 5 juridiniai asmenys, kuriems pritaikytos sankcijos, valdo Rusijos okupuoto ir aneksuoto Krymo regiono uostus. Taip pat sankcijos bus taikomos Krymo keltų tarnybos operatoriai bei dviem Rusijoje veikiančioms ginklų bendrovėms.

Taip pat papildomai įvardyta keletas antrinių VEB banko ir „Rosneft” naftos kompanijos, kuriems jau anksčiau buvo pritaikytos sankcijos, įmonių.

Rusija liepos 30 d. buvo vienintelė šalis, JT Saugumo Taryboje balsavusi prieš siūlymą steigti tarptautinį tribunolą reiso MH17 katastrofos Rytų Ukrainoje aplinkybėms tirti ir kaltiesiems nubausti. Tiesa, JAV diplomatai neigia, kad naujos sankcijos kaip nors susijusios su balsavimu JT Saugumo Taryboje.

Latvija rimtai ginkluojasi

Ryga (ELTA) – Latvija pirkė Jungtinėse Amerikos Valstijose priešlėktuvinės gynybos sistemą „Stinger”. Toks sprendimas buvo priimtas per nacionalinių ginkluotųjų pajėgų vado Raimonds Graube vizitą į Ameriką.

R. Graube patvirtino, jog per susitikimus su JAV ginkluotųjų pajėgų vadu ir kitais aukštais kariškiais šiam Latvijos pageidavimui buvo priartama.

„Kol kas negaliu nurodyti nei bendros sumos, nei pirkimo apimtys, kadangi šio klausimo sprendimas turės įtakos 2016 metų biudžeto priėmimui. Jeigu viskas vyks pagal planą, derybas pradėsime

Latvija ketina įsigyti „Stinger”. commons.wikimedia.org nuotr.

ateinančiais metais”, – pažymėjo R. Graube.

Rusai netiki sankcijų poveikiu

Maskva („Verslo žinios”) – Daugiau, nei pusė rusų mano, kad Vakarų šaliai pritaikytos sankcijos turėjo nereikšmingą poveikį šalies ekonomikai arba nedaro jo visai.

Taip pasisakė „Levada” centro Rusijoje atliktos socialinės apklausos dalyviai. Ekspertų teigimu, respondentų dauguma tiesiog nesieja užsienio politikos su ekonomine padėtimi šalyje.

48 proc. rusų teigia, kad JAV ir ES sankcijos lėmė nedidelį ekonominės padėties pablogėjimą Rusijoje, 29 proc.

nuomone – įtaka buvo „reikšminga”. Beveik penktadalis (18 proc.) sako, kad sankcijos Rusijos nepaveikė visai.

Atsakomosios sankcijos (Rusijos sankcijos JAV ir ES šalims) – kita kalba. 35 proc. apklaustųjų teigia, kad didžiausią žalą dėl šių priemonių patiria Vakarai, 37 proc. – abi pusės vienodai, tik 15 proc. mano, kad didžiausią žalą dėl jų patiria pati Rusija.

Dauguma apklaustųjų – 56 proc. – dėl Vakarų Rusijai taikomų sankcijų nesijaudina. 41 proc. jos neramina.

IŠ KELIONĖS SUGRĮŽUS

Japonija – skrydis į ateitį (2)

Traukiniai Japonijoje skrieja lėktuvų greičiu, bet kartu labai tiksliai. Iš Kyoto į Tokyo tokie Bullet Trains išvyksta kas 5–7 minutes. Stabteli minutėlei tiksliai nustatytoje vietoje ir lekia toliau.

Traukinių stotis senosios sostinės Nara priemiestyje. Kaip buvęs radviliškietis, negalėjau nenusifotografuoti prie tokio mielo akiai garvežiuko.

ALGIMANTAS REMEIKA

Tęsinys. Pradžia Nr. 90

Mes skridome iš Čikagos į Okinawą per Tokyo. Okinawa nėra labai arti sostinės, iki Nahos oro uosto tenka dar įveikti visą tūkstantį mylių. Paviešėję Okinawoje savaite, perskridome į pagrindinę Japonijos dalį, ir pradėjome tolesnę kelionę nuo Hiroshima. Neteiko važiuoti automobiliu ar autobusu – visur vykome traukiniais, todėl apie juos ir norėčiau atskirai papasakoti.

Pradėti gal geriau nuo stočių. Daugiausia teko paklaidžioti Kyoto stotyje. Ne todėl, kad ten būtų labai klaidu, tiesiog iš ten daugiausiai važinėjome į įvairias lankytinas vietas. Kyoto stotis nėra didelė, palyginus su Tokyo Shinjuku, kurią kasdien aplanko beveik 4 milijonai keleivių. Jau grįžęs pagalvojau, kad, ko gero, japonai statydami tas stotis numatė ir blogiausius atvejus – jeigu vėl tektų atlaikyti kokią branduolinę ataką... Traukinių stotis – tai miestas, dažniausiai visiškai po žeme, kuriame nesuskačiuosi nei parduotuvių, nei restoranų, nei visos kitos aptarnavimo infrastruktūros. Subėgę tenai miesto gyventojai ilgai galėtų išgyventi, ir gana patogiai, ne kaip kokiose slėptuvėse.

Kartais čia tenka pavažiuoti traukiniais. Man jie – nostalgiskas jaunų dienų priminimas, nes augau Radviliškyje, ir geležinkelis man niekada nebus tie-

siog geležinkelis. Visada mėgau keliones traukiniais, tačiau ta paskutinė į Čikagą iš Village of Worth tiesiog sugraudino. Jaučiausi kaip persikėlęs į nebeegzistuojantį pasaulį – girgždantis bildantis riedėjimas neįvardijamu greičiu. Palygindamas traukinių judėjimą Japonijoje ir čia supranti, kodėl tiek mažai tereikia, kad amerikietiški nušoktų nuo bėgių – kas dažnai ir atsitinka. Pasenę ir nebetinkami šiuolaikiniam pasauliui, jie toliau priversti riedėti. O Japonijoje traukiniai – tai nesustabdomas judėjimas – tikslus ir labai patogus. Tvarkaraščio laikomasi idealiai. Tvarkos – taip pat. Reikia laiko susigaudyti, kaip ten viskas vyksta. Mums tai padaryti padėjo sūnus Mikas. Jis ir apskaičiavo, kad mūsų neilgam buvimui nereikia pirkti specialaus „Pass“, kurį užsieniečiams parduoda su didele nuolaida. Visur pirkome bilietus iki reikiamos stoties, ir per kelias dešimtis kelionių apsirikome tik porą kartų. Juokingas atvejis pasitaikė grįžtant iš Nara į Kyoto. Ryte mes atvykome greituoju vietiniu traukiniu, ir tokiam pat pirkome bilietus atgal, tačiau nesusigaudėme, kad dar reikia atsižvelgti į dienos laiką. Išėdome lyg ir tokį patį, tačiau į ne savo klasės traukinį. Vagonas buvo beveik tuščias, bet likus kelioms minutėms iki išvykimo pasirodė žmonės, kurie nustebo mus pamatę. Siauros japonų akys suapvalėjo kaip automobilių žibintai. Mes spėriai susigaudėme, kad čia kažkas labai jau ne taip ir sprukome lauk – pagalvoti, susiorientuoti. Juokėmės prisiminę japonų akis. Jiems tikrai buvo šokas, kad kažkas nežino tvarkos ar ją pažeidžia. O tvarka ten kaip sakiau – ideali. Ji tiesiog negali būti kitokia, kai tiek traukinių juda

visomis kryptimis ir tokiu dideliu greičiu. Iš Kyoto į Tokyo turėjome važiuoti tikrai greitu traukiniu, „Bullet Train“, kuris skrieja 320 km/val., arba 200 mylių/val. greičiu. Belaukiant savojo, stebėjome, kaip kas 10 minučių stotyje stabteli toks greitas traukinys, keleiviai išlipa – sulipa, ir šis – pirmyn sekundės tikslumu. Kiekviename traukinyje – nuo 1 500 iki 2 000 keleivių, o traukiniai veja vienas kitą. Perone sužymėta, kur koks vagonas sustos, priklausomai nuo traukinio ilgio. Todėl norint spėti ilipiti, reikia stovėti pažymėtoje vietoje. Traukinyje triukšmo tikrai nedaug, mažiau nei bet kokiame transatlantiniame lėktuve. Gąsdina tik pralekiantys priešinga kryptimi traukiniai – kas kelios minutės pajauti oro bangos gūį, tačiau niekas negirgžda, nevibruoja, nešiurpina artėjančia dezintegracija, kaip vykstant iš Village of Worth į Čikagos Union Station. Visa tai turėdami japonai nenurimsta. Dar mums besisvečiuojant buvo paskelbta, kad „Shinkansen“ bendrovė sėkmingai išbandė traukinį, kuris lėks 600 km/val. greičiu. Jau dabar Japonijoje kelionės – vietinės ir tolimesnės – patogios, greitos ir netrikdomos vėlavimų. Matyt, jie gali tai padaryti dar geriau, dvigubai geriau nei dabar ir du šimtus kartų geriau nei čia.

Keliaujant tarp miestų ir miestelių bei požeminiais traukiniais didmiesčiuose įsimenė ramybė. Na, nieko keisto, kad dauguma keleivių tiesiog įsiurbę akimis į savo telefonų ekranus. Kiti skaito arba snaudžia, beveik niekas nebendruoja. Jie išnaudoja kiekvieną progą pailsėti nuo gyvenimo tempo. Mandagūs, tačiau moterims vietų neužleidžia. Tie-

Japonijoje beveik nėra šiukšlių dėžių, tačiau ir gatvėse šiukšlės nesimėto. Taip atrodo šiukšlių surinkimo vieta OIST universiteto studentų ir darbuotojų gyvenvietėje Okinawoje.

Mažų miestelių gatvelės tvarkingos. Namų kiemai prižiūrimi ypatingai kruopščiai.

Paminklas šuniui Hachiko prie Tokyo Shibuya stoties. Visi, kas aplanko tą sostinės rajoną, būtinai ateina pagerbti šunį, kuris tapo samurajiškos ištikimybės savo šeimininkui simboliu.

sa ten, kur vietos skirtos silpnesniems, atsižvelgia į taisykles, greitai atsistoja, leisdamis atsistėti neigiamam ar aki-vaizdžiai vyresniam asmeniui.

Prie Shibuya stoties Tokyo yra paminklas šuniui. Visiems, kurie turi keturkojį draugą, tai fantastiškas patvirtinimas, kad jie tikrai turi draugą. Šuo Hachiko kas dieną atbėgdavo pasitikti savo šeimininko, kuris kartą netikėtai mirė ir negrįžo iš darbo. Ištikimasis Hachiko laukė daugiau nei 9 metus, kol galop krito prie stoties įveiktas ligų.

Tik prie vienos iš stočių per visą kelionės laiką matėme benamius. Bent jau taip atrodoančius. Jie nieko neprašė, tiesiog nuošalėje buvo įsikūrę su visa savo manta vežimėliuose. Niekur kitur – nei turistų lankomose vietose, nei parkuose – niekur neteko matyti ubagų.

Stotyse, gatvėse visur taip švaru, lyg tik ką būtų šluota, šluostyta, blizginta. O keisčiausia, kad nėra šiukšliadėžių. Jie tiesiog moka gyventi nešiukšlindami. Manau, kad jei kas nors švystelėtų popierinį puodelį ar dar ką nors, na, kad ir netyčiom, jis pajustų tokius žvilgsnius (kaip buvo tame traukinyje mums atsėdus ne į savo vietas), kurie priverstų čiupti savo šiukšles ir dingti iš kiemo. Tikrai nežinau, kur viskas dedama. Kavinėse ir visur kur valgoma, yra kaip atsikratyti popieriukais, puodukais. Namuose mes atkakliai rūšiuojame tai, ką tenka išmesti, todėl ir ten bandžiau suprasti, kas kaip išmetama. Japonijoje yra tik dviejų rūšių šiukšlės – perdirbamos, kurioms priklauso stiklas, metalas, plastikas, ir deginamos – tiesiog visa kita. Ar jie iš tikrųjų jas degina, ar kompostuoja, nežinau. Aišku tik viena, – mažuose miesteliuose ir didmiesčiuose, pakelėse, pievelėse niekas nesimėto – švaru ir tiek, kaip normaliuose namuose. Lietuviai pasakytų – kaip bažnyčioje.

Dar Okinawoje, universiteto, kuriame dirba Mikas, teritorijoje, pamačiau tai, apie ką tik pasvajosi. Universitetas yra naujas, ir aplinkui dar statomi namai darbuotojams apgyvendinti. Stebino tai, kad darbai vyksta kiekvieną savaitės dieną – jokių išėginių. Bet kas pritrenkiančiai stebino – tai tvarka aplinkui. Ne tik tai, kad viskas tvarkingai aptverta, bet dar ir sukabinti uždangalai, kad nesklisėtų jokios dulkės. Jei automobilis išvažiuoja iš statybos aikštelės, jo ratai nuvalomi pervažiuojant per specialią dangą arba nuplaunami. Baigiantis darbo dienai, gatvė šalia statybos nuplaunama – jo-

kie pėdsako, kad ten zujo sunkvežimiai, vežiojantys gruntą, betoną.

Yra Japonijoje ir daugiau gerų dalykų – suprantamų ir nelabai. Viskas žavėjo ir tapo vertinga patirtimi. Japonai ir taupūs, ir išlaidūs. Matant tuos neaprėpiamus, nesuskaičiuojamus prekybos centrus, stebiesi, kiek ten žmonės palieka pinigų. Tačiau dauguma buitinių klausimų išspręsti laikantis taupumo principų. Mažesniuose viešbučiuose, kavinėse, pasinaudojus tualetu, plaunant rankas vanduo suteka į klozeto bakelį, ir panaudojamas tam tikslui, kam jis reikalingas klozete. Tačiau čia verta paminėti ir tikrai japonišką, tačiau kito pasaulio žmonėms dar labai neįprastą dalyką – „Washlet“. Na, neteko man anksčiau su jais susidurti. Aišku, kad kas nors ir Amerikoje turi tokį liuksusinį buitines įrengimą, tačiau taip plačiai naudojamą gali rasti tik Japonijoje. Apie tai žinojau, bet neteko matyti, naudoti ir todėl jie atrodė labiau juokingas, egzotiškas nei praktiškas dalykas. Bet kaip neišbandysi, juolab kad Miko bute jis įrengtas. Po to, kai su nedideliais paklydimais, pasinaudodamas šalia „Washlet“ esančia beveik kompiuterine klaviatūra, patikrinau, ką galima patirti japoniškame tualete, jaučiausi vėl gi daug daug metų persikėlęs į ateitį, nors ir trumpam. Reikšmingesnio buitinio patogumo negaliu su niekuo kitu palyginti.

Bus daugiau

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste 1121,
Chicago, IL Tel. 708-422-8260

PARDUODA

PARDUODU
tautinius kostiumus.
Tel. 708-448-7436

DRAUGAS
773-585-9500
skelbimai@draugas.org

Premijuotą knygą apie JAV lietuvius galite nusipirkti „Drauge“

Vilniaus tarptautinėje knygų mugėje pristatytą šiais metais leidyklos „Aukso žuvis“ išleistą knygą „Manėm, kad greit grįšim“ (sud. Dalia Cidzikaitė, Laima Petrauskaitė VanderStoep ir Dalia Stakytė Anyšienė) galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 25 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Knygoje – aštuoniolika pokalbių su JAV lietuviais, kurie Antrojo pasaulinio karo metais nuo artėjančio sovietų fronto ir tremties grėsmės buvo priversti palikti Lietuvą ir trauktis į Vakarus. Knygos sudarytojų pašnekovai atvirai pasakoja apie bėgimo iš Lietuvos aplinkybes, gyvenimą DP stovyklose Vokietijoje, apsisprendimą emigruoti ir įsikūrimą Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Knyga „Manėm, kad greit grįšim“ yra didesnio projekto – Sakytinės istorijos projektas – dalis, kurį 1995 m. sumanė JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba. Projekto metu į magnetofono juostas įrašyti 65 pokalbiai. 30 pokalbių įrašyti Čikagos apylinkėse, 35 – kitur. Šiandien bent pusė kalbintų asmenų jau yra mirę.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAUJIA **Granitex** 704 N. Larch Ave, Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-898-1838

NAUJIA **Biomed** 360 Townline Rd, Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676

NAUJIA **Biomed 2** 4548 N. Harlem Ave, Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430

NAUJIA **Gelos Caves** 6501 W. Irving Park Rd, Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701

NAUJIA **Extreme Exteriors** 3740 N. 25th Ave, Suite D Schiller Park, IL 60178 Tel: 847-671-1155

Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Smiļa 2819 83rd St, Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

Kunigaikščių Užėiga 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

Ruta 6561 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Always With Flowers 1138 E. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

Eurus Dell 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-489-4290

Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

18 a. vidurio Abiejų Tautų Respublikos žemėlapis, rodantis LDK ribas. Karališkieji rūmai Varšuvoje

Abiejų Tautų Respublikos Žečpospolita (lenk. Rzeczpospolita) padalijimo alegorija. Johannes Esaias Nilson graviūra, 1773. Lietuvos nacionalinis muziejus

Išgelbėta „Lietuvos istorija“

DONATAS JANUTA

Neseniai internete pasirodė knygos „Lietuvos istorija“ pataisyta angliškoji laida „The History of Lithuania“ (2015, Vilnius, 327 psl.). Tai anksčiau išleistos, svetimtaučiams skirtos ir pelnytai kritikuotos knygos nauja redakcija, jos vertimas į anglų kalbą. Ankstesnė laida, kurioje buvo ne tik paprastų klaidų, bet ir Lietuvai kenksmingų – neteisingų teigimų dėl praeities santykių su kaimyninėmis šalimis, buvo išimta iš apyvartos. Internetu naująją laidą galima rasti: http://urm.lt/uploads/default/documents/Travel_Residence/history_of_lithuania_new.pdf

Sakoma, kad ateityje ši knyga bus išleista ir ant popieriaus.

Originalios, 2012 metų išleistos, knygos autoriai – Alfonsas Eidintas, Alfredas Bumbauskas, Antanas Kulakauskas ir Mindaugas Tamošaitis. Šios, pataisytos, laidos redaktoriai ir vertėjai į anglų kalbą – JAV užaugę, išsimokslinę ir daug pasiekę profesionalai, dabar jau nemažai metų Lietuvoje gyvenantys istorikai Skirma ir Ramūnas Kondratas.

Kol kas nėra žinių, ar ši, pataisyta, angliškoji laida bus leidžiama lietuvių ir kitomis kalbomis. Pirmoji laida prieš dvejus metus pasirodė ir lietuvių, ir aštuoniomis svetimomis kalbomis: anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų, lenkų, rusų, latvių ir baltarusių. Dabartinėje, angliškoje, laidoje pažymėta, kad šiuo metu ruošiamos ir albanų bei japonų laidos, bet nepasakyta, ar tai bus vertimai iš pirmosios – nevykusios laidos, ar iš šios, pataisytos.

Gaila, jeigu albanai ir japonai (taip pat vokiečiai, prancūzai ir kiti) toliau skaitys pirmąją, svetimtaučiams skirtą laidą ir toliau „džiaugsis“, kad 1944 metais sovietai išlaisvino Lietuvą, toliau krapštys galvą dėl jiems nežinomų Živinbudo ir Dausprungo ir toliau studijuos kitas nesąmones apie Lietuvą, kurios buvo pateiktos ankstesnėje laidoje.

Knyga buvo užsakyta Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos (URM), norėta ją išleisti Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai proga. Anglų kalba leidinių apie Lietuvą yra nedaug, todėl šios knygos pasirodymas turėjo būti svarbus reiškinys. Tuo labiau kad anglų kalba yra *de facto* tapusi tarptautine kalba, labiausiai prieinama pasaulio žmonėms.

Knygos sudarymas ir visų keturių autorių rašinių redagavimas buvo pavestas Alfonsui Eidintui. Tačiau toji pirmoji laida ir jos angliškasis vertimas, nors skirtas svetimtaučiams, nebuvo prita-

kytas svetimtaučiams nei turiniu, nei tonu, nei kalba, – klaidingi faktai, spėliojimai, pasigyrimai ir smulkmenos, kurios svetimtaučiai nei suprantamos, nei įdomios. Anglų kalbos žodžiai, gramatika ir sintaksė vietomis buvo lyg ant juoko, lyg beraščio, bet URM paskubomis išsiuntinėjo knygą Lietuvos ambasadoms ir konsulatams platinimui po visą pasaulį.

Kai knygos trūkumai mandagiai ir dalykiškai buvo išskelti, URM atsiliepė, kad neverta rūpintis „dėl vieno kito netikslumo“. Vienu metu Lietuvos valdininkija net pliaukštelėjo botagu išeivijai, kad ne jai „cenzūruoti“ Lietuvos istorikus. Lyg noras atitaisyti neginčijamas klaidas būtų cenzūra. Bet pagaliau ir URM negalėjo nusišukti nuo fakto, kad knygos klaidos ir trūkumai prašoko „vieną kitą“ netikslumą.

Ir tie trūkumai, ir klaidos buvo ypač žalingos, nes čia ne paprasta Lietuvos istorija, o oficiali, platinama po pasaulį Lietuvos Respublikos oficialiai palaiminta. Lietuvos valdžioje ir akademinuose sluoksniuose neatsirado norinčių ją kritikuoti ar iš viso kalbėti apie apgailėtiną tarptautinį pasirodymą.

Vėliau man Lietuvoje teko kalbėtis su žmogumi, kuris dalyvavo artimųjų kolegų diskusijoje – ar spausdinti kritikuojančią recenziją, ar ne. Buvo nutarta nespausdinti, nes kritikuoti šių autorių, kurių užnugaryje stovi dar ir Lietuvos ministerija, darbą būtų didelė rizika recenzijos autoriui. Todėl iš baimės pakenkti savo karjerai universitete, institute ar valdiškoje tarnyboje bei pakenkti šeimos finansams knygos Lietuvoje niekas viešai nekritikavo. Reiškia, kad kritikuoti akademinį elitą Lietuvoje yra suprantama kaip didelė asmeninė rizika. Šios knygos vieninteliai kritiški žodžiai Lietuvos spaudoje pa-

Okupacija: Sovietų tankas Kaune 1940 m. birželio 15 d.

George Birman nuotr.

Protesto demonstracija Laisvės alėjoje Kaune 1972 m. gegužės 18 d. Protesto organizatorius KGB paženklino numeriais.

sirodė tiktai slapyvardžiu.

Bet kai kurie JAV lietuviai, nežinodami, ar iš tos knygos juoktis, ar verkti, neliko pasyvūs ir ėmėsi gelbėti Lietuvos istoriją. Klibino ambasadų ir konsulatų duris, kreipėsi į Lietuvos valdininkus ir įtakingus žmones raštu ir žodžiu. Iš pradžių prašė, paskui, kad ir mandagiai, bet jau reikalavo tą knygą išimti iš apyvartos, paruošti naują, pataisytą, laidą. Prie tokių pastangų daug prisidėjo Elona Vaišnienė, Algimantas Gureckas, Arvydas Barzdukas, Danelė Vidutienė ir a. a. Dalė Lukienė, kurie, tarp kitų žingsnių, JAV Lietuvių Bendruomenės vardu sudarė delegaciją pas Lietuvos ambasadorių Washingtone.

Stasys Bačkaitis, irgi aktyviai dalyvavęs šiame reikale, paprasė manęs parašyti recenziją, kurią atspausdino „Draugas“, „Dirva“ ir keli leidiniai Lietuvoje. Algimantas Gureckas sudarė knygos svarbiųjų klaidų sąrašą. Pagaliau pirmoji laida anglų kalba buvo išimta iš apyvartos ir dabar pasirodė ši – pataisytoji. (Kam įdomu susipažinti su pirmosios laidos trūkumais, jos recenziją gali rasti „Draugo“ 2013 m. rugsėjo 5 d. laidoje, arba google įvedus: „Januta, Lietuvos istorija, Bernardinai.lt“).

Didelė padėka istorikams Skirmai ir Ramūnui Kondratams, už „simbolinį“ atlyginimą, kuris ryškiai pažėistų JAV „minimum wage“ įstatymus, apsiėmusiems knygą taisyti ir sutvarkyti.

Nors Eidintas įžanginiame žodyje sako, kad knyga skirta eiliniams skaitytojams Lietuvoje ir užsienyje („the general reader at home and abroad“), bet sprendžiant pagal knygos turinį ir toną, knyga aiškiai taikyta užsieniečiams skaitytojams. Skiriant Lietuvos skaitytojams, kai kurias temas, istorinius įvykius, žmonių ir organizacijų pristatymą norėjusi papildyti, smulkiau pristatyti, gal kitaip ir akcentuoti. Bet eiliniam anglakalbiui, gal pirmą kartą skaitančiam Lietuvos istoriją, tokie papildymai taptų nesuprantamomis ir nereikalingomis smulkmenomis.

Reikia neužmiršti, kad ši knyga nėra visuotinė Lietuvos istorija, bet Lietuvos istorijos pristatymas specifiniam skaitytojui – svetimtaučiams. Knygos įžangoje Kondratai pareiškia, kad ruošdami šią, pataisytą, laidą, kai ką sutrumpino, kai ką papildė ir ypač stengėsi anglakalbiui skaitytojui medžiagą pateikti lengvai prieinamu stiliumi („in a concise and easy-to-read format“). Čia rašydamas į knygą žvelgiu iš svetimtaučio skaitytojo pozicijos, bet turėsiu ir vieną kitą bendrą pastabą.

Taip pat pareiškama, kad verčiant į anglų kalbą ir taisant turinį, reikėjo spręsti („make judgment calls“), kaip ir ką parinkti, taip pat taisant jų darbus reikėjo gauti kiekvieno autoriaus sutikimą. Kondratai dėkoja Alfonsui Eidintui, ankstesnės lietuviškos laidos redaktoriui ir sudarytojui ir šios knygos vieno skyriaus autoriui, už tarpininkavimą tariantis su kitais autoriais.

Žiūrint į pataisymus ir pakeitimus, padarytus šioje laidoje, ir atsižvelgiant, pvz., į Alfredo Bumblausko tvirtą nuomonę apie save ir savo neklystamumą, galima įsivaizduoti, kad tas „tarpininkavimas“ kai kur turėjo būti gana energingas, gal ir kiek panašus į sunkias derybas Vilniaus Gariūnų turguje.

Galima sakyti, kad Kondratų pataisytoji knyga dabar yra gana geras pradinis svetimtaučių supažindinimas su Lietuvos istorija. Knyga apima

visą Lietuvos istoriją – nuo pat pradžios iki 2004 metų, Lietuvos priėmimo į NATO ir Europos Sąjungą. Knyga su-skirstyta į septynis atskirų autorių skyrius. Gausiai iliustruota ir su tinkamais žemėlapiais. Knygos stilius sklandus, lengvai skaitomas, panašus į rimtų žurnalų, tokių kaip „The Economist“ ar „The New Yorker“, stilių, kuris svetimtaučiu turėtų būti patrauklus. Knygos pabaigoje yra papildytas sąrašas tolimesnių pasiskaitymų.

Kaip ir pirmoje laidoje, pataisytos knygos įžanginiame skyriuje Bumb-lauskas įrodinėja, kad Lietuva priklauso ne Rytų Europai, bet yra Vidurio Europos dalis. Tas gal teisybė, bet tai įrodinėti nėra dėkingas darbas, nes pasaulio istorikai patys nesutaria, kur baigiasi Rytų Europa ir kur prasideda Vidurio Europa. Rytų ir Vidurio Europos etiketė uždedama ne vien pagal geografiją, bet ir pagal kultūrinį, religinį ir politinį pasiskirstymą.

Gal dėl to Bumblauskas greitai palieka Vidurio Europos temą ir šį tą pateikia apie žodžio „Lietuva“ kilmę. Savo trumpoje Lietuvos istorijos sant-raukoje pareiškia, kad bendra – Lenkijos-Lietuvos Abiejų Tautų Respublika („contributed much to“) Europai ir pasaulio civilizacijai davė šiuos penkis dalykus: duoną, toleranciją, demokratiją, konstituciją ir baroką.

Teisinga, kad Abiejų Tautų Respublika eksportavo javus („duoną“), ir teisinga, kad Lietuvoje buvo religinė tolerancija (nors ne tiek Lenkijoje), kad buvo šokia tokia – bajorams ir didikams, bet ne valstiečiams – demokratija, kad buvo Lietuvos Statutas ir kad iš Italijos į Lietuvą buvo kviečiami architektai statyti baroko stiliaus bažnyčių. Bet kad pasaulio civilizacija būtų nusižiūrėjusi į Lietuvą-Lenkiją ir paėmusi iš Abiejų Tautų Respublikos baroko stilių, demokratiją, konstituciją ar toleranciją, tai čia ne istorija, bet kažkokia migla.

Vien tik tai, kad, pvz., Italija neieškojo lietuvių ar lenkų architektų statyti Italijoje bažnyčių, bet atvirkščiai – Lietuva ir Lenkija samdė Italijos architektus, gal parodo, kad tarpininkavimas su šios knygos autoriais dėl pataisų ne visuomet galėjo baigtis sėmingai. Bet tokių prašovimų šioje knygoje likę palyginus nedaug.

Knygos pradžioje atitaisyta Bumblausko buvusi viena didelė klaida. Pirmoje laidoje buvo parašyta, kad Želigowskiui užėmus Vilniaus kraštą, to krašto gyventojai nubalsavo prisijungti prie Lenkijos. Dabar aiškiai parašyta, kad Tautų Sąjungos (League of Nations) komisija pareiškė, kad tas balsavimas, Lenkijos vykdomas suvaržytomis karinės okupacijos sąlygomis, kuriame lietuviai, žydai ir baltarusiai nedalyvavo, neatspindėjo visų gyventojų norų. Šis faktas ir vėliau knygoje pakartotas Eidinto.

Skyriai „The Grand Duchy of Lithuania“ ir „Union of the Polish and Lithuanian States“ sudaro 90 knygos puslapių. Pradedama nuo senovės baltų genčių ir baigiama 1795 metų Lietuvos-Lenkijos paskutiniuuoju padalijimu. Du aprašymai ypač krito į akį. Ryškiai atpasakojama sunki Lietuvos padėtis, kuri privertė pasirašyti Liublino uniją – rinktis tarp unijos su Lenkija ir karinio pralaimėjimo Rusijai. Aprašyti skirtingi Lietuvos ir Lenkijos siekiai ir pageidavimai ir vaizdingai pristatytas Liublino Seime lietuvių graudingai priimamas likimas, kuriame didikas Chodkiewiczzius vis dėlto pajėgė išsaugoti Lietuvai nors šešėlį savarankiškumo.

Bus daugiau

A † A ALGIRDAS ŠILBAJORIS

Mirė 2015 m. liepos 28 d., sulaukęs 88 metų amžiaus.

Gimė 1927 m. liepos 26 d. Kretingoje, Lietuvoje.

Nuo atvykimo į JAV 1940 m., gyveno New Yorke, o paskutinius 24 metus – Ormond Beach, Floridoje.

Nuliūdę liko: žmona Danutė (Galinytė), sūnus Robertas su žmona Christie, sūnus Paulius su žmona Daiva; anūikai Kristina, Andrius, Laura su vyru Paul, Lydia su vyru Jason, Emily su vyru Wes; proanūikai Viktorija ir Jonas bei kiti giminės.

Mišios už a. a. Algirdą bus aukojamos rugpjūčio 22 d. 1 val. p. p. Prince of Peace bažnyčioje, Ormand Beach, Florida.

Nuliūdusi šeima

Tiesa yra gerai, tik kartais sunku ją surasti Vaikai apie teisumą

Radvilė, 5 metai

– Ar dažnai jautiesi tikra teisuole?

– Dažnai, nes aš beveik niekada nemeluoju ir sakau tiesą. Kai nenoriu ko nors valgyti, tai ir pasakau, kad nenoriu, o jei ko nors labai užsimanau, tai sakau, kad noriu. Manau, gerai pasakyti, ko nori arba ko nenori. Jei nepasakysi, tai kitas žmogus net nežinos, ko tu norėtum, arba nežinos, kad tu nenori pieniškos sriubos, nes jos paprasčiausiai nemėgsti.

– Bet aš kalbu ne apie tiesos sakymą, o apie tuos žmones, kurie ieško tiesos: visose gyvenimo situacijose ieško teisybės.

– Tai labai gerai, kad ieško. Tiesa yra gerai, tik kartais ją sunku surasti. Bet ieškoti teisybės reikia. Mano močiutė visada galvoja, kad ji yra teisi. Na, kaip ji pasako, taip ir turi būti. Bet iš tikro ne visada ji teisi. Visada teisus ir teisingas gali būti tik Dievas, nes Jis viską gali ir dar visus žmones, didelius ir mažus vaikus, myli vienodai.

– O tu ar dažnai ieškai tiesos, teisingo sprendimo, teisingo atsakymo į kokį nors klausimą?

– Ieškau, kai turiu laiko. Bet ne visuomet pasiseka teisingą sprendimą rasti. Kartą su drauge ėjome į baseiną. Buvo apsiniaukusi diena, bet aš nusprendžiau, kad skėčio neimsiu. Grįžtant iš baseino, pradėjo labai stipriai lyti lietus. Mes pasislėpėme po tokiu nedideliu stogeliu, bet vis vien labai sušlapome. Todėl mano sumanymas nepasiimti skėčio buvo neteisingas. Jei būčiau pasiėmusi skėtį, būčiau pasislėpusi nuo lietaus ir nesusūlapusi.

Dominykas, 7 metai

– Mūsų klasėje yra toks berniukas, kuris visada visko klausinėja mokytojų ir visada dėl visko aiškinasi. Kartą su vaikais buvome iškeliavę į gamtą, na, tokiame parke buvome, tai ten ir užkandžiavome. Kažkas paėmė to berniuko, kuris visada ieško teisybės, bandelę ir suvalgė. Jis labai nusiminė, net verkė ir po to visą savaitę aiškinosi, kur dingo ta jo bandelė. Net jo mama buvo atėjusi pas mokytoją ir išsiaiškino, kad tą jo bandelę suvalgė kita mergaitė, nes ji pagalvojo, kad ten jos buvo. Visos bandelės buvo padėtos ant tokio didelio stalo miške. Mes ten gerėme arbatą ir valgėme sumuštinį, dar obuolių, bananų.

– Ir kaip reikalai klostėsi paskui, kai išsiaiškinote, kur dingo ta bandelė?

– Tai ką, – ta mergaitė, kuri suvalgė svetimą bandelę, atsiprašė Simono, bet bandelė jau buvo suvalgyta. Todėl kitą dieną ji atnešė Simonui gabalėlį pyrago ir taip atsilygino jam už tą bandelę.

– O kaip manai, ar teisybę Simonui toje bandelės istorijoje pavyko surasti?

– Manau, pavyko. Nes jis išsiaiškino, kur dingo jo bandelė, ir dar pyrago už tą bandelę gavo.

– Kaip manai, ar vertėjo ieškoti teisybės šioje istorijoje?

– Nežinau. Aš tai gal ir būčiau paklausęs, kas paėmė man bandelę, bet savaitę aiškontis, kur ji pradingo... Nežinau. Mano mama sako, kad tai višiška smulkmena.

Arijus, 6 metai

– Mano senelis visada ieško teisybės. Kai jam atrodo, kad jį kas nors apgavo, tai jis skambina į savivaldybę arba sugrįžta į parduotuvę ir su kasininke aiškinasi, kad jam gražą neteisingai atidavė. Kartą seneliui atidavė gražos dviem centais mažiau, nei turėjo atiduoti, bet jis vis vien ėjo aiškontis dėl tų dviejų centų. Mama tada net juokėsi, o senelis tai buvo ne juokais supykęs, kad jį apgavo parduotuvėje.

– Ar pavyko seneliui išsiaiškinti, teisybę surasti?

– Pavyko, nes jis net pasikvietė parduotuvės vedėją, ir ji jam tuos du centus grąžino.

– O tu pats ar esi teisybės ieškotojas?

– Aš tai ne. Žinau vieną tokią pasaką apie berniuką, kuris visur teisybės ieškojo. Ir jam labai sekėsi. Jis padėjo kitam berniukui, kurį nuolat skriausdavo kiti vaikai, paskui jis dar pamaitino seną moterį, nes ji neturėjo pinigų net duonos nusipirkti, ir dar išgelbėjo pelytę, kurios vos nesugavo katinas. Bet teisybę rasti galima tik kokuose nors pasakojimuose. Iš tikro žmonės iš teisybės ieškotojų kartais net juokiasi, bet jie visuomet ieško teisybės, net tada, kai iš jų juokiasi. Aš norėčiau, kad visada ir visur nugalėtų tiesa.

Vaikus kalbino
Aldona Atkočiūnaitė

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) rugpjūčio 9 d. 10 val. r. švęsime 19-tąjį eilinį metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Po pamaldų parapijos salėje JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba ruošia pietus. Vyks ir linksmas koncertas, kuriame dalyvaus Lietuvos estrados žvaigždės. Lietuvių kalba Mišios taip pat atnašaujamos kiekvieną ketvirtadienį 8 val. r. Po jų klausomos išpažintys. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **101-sios Lietuvių dienos vyks rugpjūčio** 15–16 d., šeštadienį-sekmadienį, Schuylkill Mall, Frackville, PA. Įėjimas nemokamas. Daugiau informacijos <http://kofl144.weebly.com/>.

■ **Rugpjūčio 30 d., sekmadienį, 11 val. r.** Nekaltojo Prasidėjimo vienuolyne Putname

įvyks visuotinis JAV Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) suvažiavimas, kuriame bus renkama nauja valdyba. Nariai galės dalyvauti rinkimuose nuotoliniu būdu, paskirdami savo mandatus dalyvaujančiam asmeniui. Visi, kurie domisi išeivijos lietuvių moksliniu darbu, maloniai kviečiami atvykti į mokslinę suvažiavimo dalį, kuri prasidės 1 val. p. p. Po paskaitų bus galima aplankyti Amerikos lietuvių kultūros archyvą. Daugiau informacijos <http://www.lkma.org/>.

■ **Maloniai kviečiame dalyvauti Švč. Mergelės** Marijos Gimimo bažnyčios kasmetiniuose Šiluvos atlaiduose, kurie prasidės rugsėjo 6 d. ir baigsis rugsėjo 13 d. Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 10 val. r. – kaskart vis kita intencija. Į atlaidus iš Lietuvos, Vilkaviškio vyskupijos, specialiai atvyksta kunigas Linas Baltrušaitis.

Konsulatas keliasi į naujas patalpas

Pranešame, kad Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje nevykdys priėmimo rugpjūčio 3–4 d., kadangi vyks persikėlimas į naujas konsulato patalpas adresu: **455 N Cityfront Plaza Dr., Suite 800, Chicago, IL 60611.**

LR gen. konsulato Čikagoje info

Lietuviška vaikų teatro studija „Lieptas“ kviečia vaikus nuo 7 metų į

VASAROS DRAMOS STOVYKLĖLĖ!

JI VYKS:

rugpjūčio 17 d., pirmadienį, nuo 9:30 val. r. iki 12:30 val. p. p.

rugpjūčio 18 d., antradienį, nuo 9:30 val. r. iki 12:30 val. p. p.

rugpjūčio 20 d., ketvirtadienį, nuo 9:30 val. r. iki 12:30 val. p. p.
Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Drive, Lemont, IL 60439).

Žaisime teatrinius žaidimus, vaidinsime ir ruošimės pastatymui!
(premjera numatyta 2016 m. sausio mėn.)

Teatro vadovė – **Audrė Budrytė-Nakienė**
Registracija: audre.budrys@gmail.com
Informacija tel. **312-307-5167**

Į Lietuvą D. Zubrus grįžo ne tuščiomis

Vilniaus ledo ritulio mokyklų vaikai su D. Zubrumi. Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

„New Jersey Devils“ klubą palikęs ir laisvuju agentu tapęs Lietuvos ledo ritulininkas Dainius Zubrus tikisi ir toliau žaisti Šiaurės Amerikos Nacionalinėje ledo ritulio lygoje (NHL). Nors D. Zubrus turėjo sutartį su „Devils“ dar vieneriems metams, tačiau pasikeitusi klubo vadovybė nusprendė jo paslaugų atsisakyti.

Atostogų į Lietuvą grįžęs D. Zubrus atvyko ne tuščiomis. Paskui sportininką atkeliavo ir 558 kg siunta, kurioje 50 komplektų vaikiškų ledo ritulio aprangų.

ELTA info

Remontuojamos Pasaulio lietuvių centro bažnyčios sienos

Kaip žinote, Pasaulio lietuvių centro (PLC) pastatui yra daugiau nei 50 metų. Bažnyčios sienos yra rimtai pažeistos vandens ir jų būklė greitai blogėja. Šią problemą turime išspręsti šiandien – reikia sutaisyti sienas ir užtikrinti saugumą visiems, kurie lanko šv. Mišias Pal. Jurgio Matulaičio misijoje ir naudojasi pagrindiniu Centro įėjimu.

Pagrindinė problema yra tokia: lyjant lietui pro fasado plokščių tarpus į vidinę sieną skverbiasi vanduo ir gadina struktūros vientisumą. Norint sustabdyti šį procesą, pirmiausia reikia sutaisyti tarpus tarp plokščių. Po to reikia įgrežti drenažo vamzdelius, kurie leis išsiskverbusiam vandeniui ištekti iš sienos vidaus. Taip pat reikia sujungti tris sienos sluoksnius varžtais ir klėjais, kad trikampės plokštės nebejudėtų ir nebūtų pavojaus, kad jos nukris.

Remonto darbai prasidėjo šių metų birželio mėnesį ir bus baigti per tris mėnesius. Viso projekto kaina – 80 000 dol. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija sumokės 13 000 dol. už šiaurinės sienos taisymą. Už pietinės sienos, kuri, deja, yra blogesnėje būklėje, sumokės Pasaulio lietuvių centras. Ją sutaisyti kainuos 67 000 dol. Prašome kiekvieną prisidėti prie šio projekto! Sulaukę Jūsų paramos galėsime sutaisyti sienas ir užtikrinti lankytojų saugumą.

Paremkite PLC sienų remontą – paaukokite PLC šiandien! Čekius prašome rašyti Pasaulio lietuvių centro vardu ir siųsti adresu: 14911 127th St. Lemont, IL 60439. Norinčius paaukoti internetu kviečiame apsilankyti www.lcenter.org. Informacija tel. 630-257-8787. Ačiū!

PLC administracijos info

**PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“**

<http://draugokalendarius.org>